

CURRENTA IV.

EX 1864.

Venerabili Clero dioecetano, Salutem in Domino!

N. 1786

Nadesłany Nam od c. k. Namiestniczej Komisyi w Krakowie pod dniem 6. Września 1864 do L. 20507. wyciąg z prowizorycznej instrukcyi Wysokiego Ministerstwa Wojny dtdo 29. Czerwca 1864 N. 4121, odd. 9. względem utrzymywania ewidencyi inwalidów patentalnych i rezerwowych o ile się dotyczy współdziału WW. XX. plebanów, podajemy W. Duchowieństwu parafijalnemu do wiadomości i do zachowania pilnego jak to Wysokie Ministerstwo spraw wewnętrznych pod datą 3. Sierpnia 1864 N. 13116 nakazało. Instrukcyja ta wchodzi w życie od 1. Stycznia 1865 — i jest następująca:

Co mają WW
XX. plebani
zachować
względem e-
widencyi in-
walidów pa-
tentalnych i
rezerwowych

Provisorische Instruction über die Evidenzhaltung des Standes, und über die Verrechnung der Gebühren der Patental-Invaliden.

I. Von der Evidenz des Standes.

§. 1.

Die Evidenzhaltung des Standes der Patental- und Reservations-Invaliden haben die Invalidenhäuser zu besorgen. Zu dem Ende bestehen 3 Invalidenhäuser.

- a) zu Wien
- b) „ Tyrnau und
- c) „ Prag.

Rücksichtlich der Zuständigkeit der in die Versorgung aufzunehmenden Invaliden, sind den Invalidenhäusern die nachstehenden Bezirke zugewiesen und zwar: dem Invaliden-hause in Wien mit dem Filiale in Cividale: Ober- und Niederösterreich, Salzburg, Steiermark, Kärnthen, Krain, Tirol, das Küstenland, das lombardisch venetianische Königreich und Dalmatien; dem Invaliden-hause in Tyrnau mit dem Filiale in Skalitz und in Lemberg: Un-garn, Galizien, die Bukowina, Siebenbürgen Croatien Slavonien, und die Militärgränze, fer-ners alle Invaliden ausländischer Nationalität; endlich in der Regel alle Irrsinnigen ohne Un-terschied der Nationalität; dem Invaliden-hause in Prag: Böhmen, Mähren und Schlesien, und bezüglich seines Filiales in Königgrätz: die incorrigible Mannschaft des Loco-Verpflegs-Standes sämtlicher drei Invalidenhäuser.

§. 6.

An der Evidenzhaltung des Standes der Patental-Invaliden betheiligen sich als Mitwirkende:

- a.) Die Ergänzungsbezirks-Commanden, und in der Militärgrenze, die Grenz-Regiments-Commanden, dann
- b.) in den Ländern ausserhalb der Militärgrenze, und ausser dem lombardisch-venetianischen Königreiche die Gemeinde-Ämter.

§. 8.

Die Gemeinden haben die Verpflichtung, alle mit Invaliden ihres Bereiches sich ergebenden Veränderungen, welche auf den Genuss ihrer Invaliden-Benefizien, respective auf deren Erlöschen vom Einfluss sind, der Militärbehörde bekannt zu geben.

Die Behörden, dann die Eisenbahndirectionen sind durch eigene Verordnungen der Centralbehörden zur verlässlichen Bekanntgebung die zu Bedienstungen gelangenden Patental-Invaliden gehalten.

Die Justiz-Behörden haben aber noch überdiess, die durch strafgerichtliche Aburtheilungen eventuel verwirkten Patentalgenüsse der Militärbehörde zur Kenntniss zu bringen.

§. 10.

Die Patental-Urkunde eines mit Tod abgegangenen Patental-Invaliden ist vor der Beerdigung dem Pfarrer vorzulegen, welcher diese zu durchstreichen den Tag des Todes des Invaliden beizusetzen, und unmittelbar im Wege des Ergänzungsbezirks respective Grenz-Regiments-Commando an das betreffende Invalidenhaus - Commando zu übersenden hat, welches Letzteres die allenfalls aushaftende Patental- oder sonstige Gebührensfordderung der Abhandlungsbehörde des Verstorbenen gegen Amts-Quittung zusendet.

Hinsichtlich der in Militär-Spitalern mit Tod abgehenden Invaliden sind von Seite des Spitals-Commando Todtenschein und Patental-Urkunde direct an das Invalidenhaus einzusenden, wohin der Verblichene in den Stand gehörte. Hinsichtlich der Löschung der Verstorbenen aus der Evidenz der Ergänzungsbezirks, respective Grenz Regiments-Commanden, hat sodann das Invalidenhaus-Commando das Geeignete zu verfügen.

II. Von der Patental-Gebühren-Verrechnung.

§. 13.

Die Anweisung und Einstellung der Patental-Invaliden-Gebühren besorgen die Invalidenhäuser; sie haben den Invaliden ihre Patentalgebühren bei den ihrem Domizile zunächst gelegene Steuerkassen im gesetzlichen Dienstgange flüssig zu machen, und ihnen die Patental-Urkunden im Wege des Ergänzungs-Bezirks-Commando durch jene Gemeinde auszuhandigen zu lassen, in welcher die Invaliden ihren Aufenthalt genommen haben.

Die Invaliden bei den Ergänzungs-Bezirks-Commanden, in der Militärgrenze aber bei den Compagnie-Cassen der Grenz-Regimenter anzuweisen.

Jene Invaliden, die sich in der Nähe der Invalidenhäuser befinden, können ihre Gebühren unmittelbar bei den Invalidenhaus-Cassen beziehen, jedoch muss über diese Invaliden Gebührens-Zahlungen ein sub Journal geführt werden, welches mit Schluss des Monats im Hauptkassa-Journale zu behandeln ist.

§. 17.

Die Quittungen der Invaliden müssen von den Schreibkundigen eigenhändig unterzeichnet werden; die übrigen aber haben durch Beisetzung der drei Kreutze den Empfang zu bestätigen.

Im letzteren Falle hat derjenige, welcher den Namen statt des Schreibenskundigen Invaliden fertigt, sich als Namensfertiger mit seinem eigenen Namen zu unterschreiben.

Um eine Gleichförmigkeit zu erzielen, sind das Grundbuchsheft und Seite links — die Band- und Blattseite des Contobuches rechts zu beiden Seiten des Wortes: „Quittung“ ersichtlich zu machen, — worauf die Civil-Cassen (Steuerämter) ein besonderes Augenmerk zu richten haben.

Die Bestätigung des Pfarrers über Leben und Aufenthalt; — hätte sich auch darauf zu erstrecken, ob der Mann nicht eine Anstellung oder sonstiges Einkommen habe.

Przemysł dnia 12. Października 1864.

N. 1790

W. X. Antoni Załuski, proboszcz w Brzozowie wydał dziełko pod tytułem: „Prawda Boża“ a cały dochód z tego nakładu ofiarował na „Świętopietrze.“

Dziełko to jest do nabycia u niego po cenie 1 złr. Ze względu na dobre chęć i wdawce i na cel jego ofiary, polecamy W. Duchowieństwu to dziełko.

Przemysł dnia 30. Września 1864.

Wezwanie do składki na Świętopietrze, przez nabycie dziełka: „Prawda Boża.“

N. 1818

Każdemu wiadomo, z jaką trudnością przychodzi w terażniejszych czasach do skutku wystawienie kościoła lub budynku parafialnego, jeżeli zostały nieszczęśliwym wypadkiem przez ogień zniszczone.

Gdy albowiem nieraz minie dużo czasu, nim kościoły, plebanije i inne budynki parafialne zostaną przez konkurencyę na nowo wystawione tam, gdzie takowe zwyczajnem zużyciem czasu poczynają się chylić ku upadkowi, — to cóż już mówić, jeżeli ten obowiązek spada na parafian niespodzianie lub bezpośrednio wtedy, gdy ogień zniszczył wszystko lub część znaczniejszą?

Zaprawdę możnaby naliczyć w Naszej dyecezyi wiele parafii, w których długie lata musiano czekać, nim wystawiono nowy kościół w miejsce spalonego, nim pleban pogrzelec wprowadził się do nowego domu, nim mu na nowo wystawiono budynki gospodarskie.

Nie dziwnego, bo zmieniły się okoliczności w wielu względach, a znacznie też podrożały materyały i robocizna, tak, że czasami kontrybuenci z wielką jeno przykrością potrafią uczynić zadość obowiązkowi na nich przypadającemu.

Zważywszy więc z jednej strony, iż słuszem jest, aby duszpasterze według możności nieśli ulgę parafianom przy wypełnieniu wyż rzeczonej powinności, — z drugiej zaś strony gdy wiele złego wynika dla kościoła, parafii i samego beneficjanta, jeżeli z powodu zwykłych trudności lub też ubóstwa parafian, nowa fabryka bywa rozpoczynaną dopiero po upływie jakiegoś czasu, a kończoną jeno z wolna, — to z łatwością trafi do przekonania każdego, z jakim pożytkiem mogą w podobnych wydarzeniach posłużyć ubezpieczenia od ognia uskutecznione w towarzystwach na ten cel umyślnie zawiązanych.

Wezwanie ku ubezpieczeniu kościołów i budynków parafialnych od szkód ognio-wych.

Z stosunkowo małą wkładką rocznie uskutecznioną utrzymuje się zapewnienie, iż w wypadku ognia zostanie wypłaconą suma poprzód oznaczona, za pomocą której z łatwością przyjdzie wystawić na nowo budynek, który zgorzał był.

Spodziewać się można, iż konkurencya i parafianie zrozumieją swój własny interes, i chętnie się zgodzą na złożenie owej kwoty, jaka na nich wypadnie przy uczynionej repartyeyi, bo będą mieli bezpieczeństwo, iż odtąd w nieszczęśliwym wypadku pożaru, nie zostaną wystawieni na niespodziane i częstokroć ich siły przechodzące wielkie wydatki.

Udajemy się przeto niniejszem do znanej Nam gorliwości Wielebnego Duchowieństwa, i wzywamy je, aby stósownem zachęceniem i pouczeniem a wyjaśnieniem gdzie należy, zechciało wpłynąć na przedsiębranie ubezpieczeń kościołów i innych budynków parafialnych od szkód ogniowych. Przy czem nadmieniamy, iż otrzymaliśmy od wysokiego rządu krajowego zapewnienie, jako zostało poleconem wszystkim c. k. urządóm obwodowym i powiatowym, aby w tym względzie użyły także swojego wpływu przy każdej zdarzonej sposobności, osobiwie zaś przy pertraktacyach konkurencyjnych.

Nareszcie gdzie idzie o wybór towarzystwa, w któremby wypadało ubezpieczać od szkód ogniowych kościoły i budynki parafialne, uważamy, iż między innemi istniejącemi zasługuje na wszechstronne zalecenie owo tutejszo-krajowe towarzystwo, które przed kilkoma laty zostało założonem w Krakowie pod wezwaniem św. Floryana, a to z tego powodu; iż nie stoi na spekulacyi, iżby jego założyciele dzielili się zyskami, jakie pochodzą z wkładek czyli premiów, płaconych rocznie przez ubezpieczających, — lecz oparte jest na wzajemności, tak, iż po skończonym roku suma pieniężna pozostała w kasie towarzystwa od wypłaconych szkód ogniowych, bywa rozdzielaną między wszystkich ubezpieczających i stosunkowa kwota takowym albo się zwraca gotówką, albo się potrąca w nowej wkładce, mającej być złożoną na rok następny.

Przemyśl dnia 12. Grudnia 1864.

N. 1821

Recepimus Rescriptum Sacrae Jndicis Congregationis dd. 24. Augusti 1864. ratione proscribendorum noxiorum librorum, arcendique pestiferi eorum influxus.

Rescriptum hoc Vobiscum, Venerabiles Fratres! infra communicando significamus, Nos pro re nata officio Nostro circa hoc non esse defuturos. Insimul vero Vestram quoque vigilantiam, zelumque Vestram excitandum esse ducimus, quatenus e Vestra etiam parte pestem pravorum librorum et praesertim perversarum ephemeridum ab ovibus curae Vestrae conceditis omni studio, sed et magna cum prudentia arcere adnitamini.

Latere enim Vos non potest, Venerabiles Fratres quanta colluvies pestiferorum librorum hodieum longe lateque sit diffusa, et continuo de industria diffundatur; sed et illud bene nostis, quantopere per talium librorum lectionem fidei ac morum puritas in incauta praesertim juventute, ac in rudiori populo et sic dictis semieruditis pessumdetur; quare sapientissimae Ecclesiae Catholicae lege librorum fidei ac moralitati noxiorum lectio sub gravi peccato, severe prohibetur, ne serpens in iis virus fidelium corda inficiat.

Præpimis autem Ephemerides publicae in manibus incredulorum ac impiorum hominum periculosissimum hodieum sunt medium ad enecanda in cordibus hominum fidei ac pietatis sensa, ad subvertenda genuina omnis veritatis ac justitiae principia, et propagandas doctrinas, quae non nisi carni blandientes, omnis revelationis divinae, imo ipsius humanae societatis fundamenta suffodiunt Et hunc in finem non abhorrent a mendaciis et callumniis, facta

fungunt ac pervertunt, res sanctissimas irrisioni exponunt, præsertim vero contra religionem ac Ecclesiam catholicam, ejus instituta, ejus ministros omne invidiæ virus evomunt, ita ut revera factæ sint cathedra pestilentia. Venenum hoc, licet guttatim quotidie sumtum non potest non exitiosissimum in animos exerere influxum; extenuatur fides, horror mali pedetentim imminuitur, perversa principia sensim induuntur.

Quare sanctissimum reputabitis officium Vestrum, tanto malo pro viribus obicem ponere, utendo tum amicabilibus persuasionibus, tum paterna de salutis periculo admonitione, tum etiam urgendo vetitum Ecclesiæ. Præprimis vero invigilabit, an fors in parochia Vestra non dentur homines impii, qui pestifera scripta in populo disseminant, vel vero in propriis vel aliis conventibus communitatis prælegunt. Tales ausus nefarii summo studio reprimendi essent; et quodsi Vestra auctoritas aliquando non sufficeret, Nobis pro assumendis ulterioribus relatio præstanda esset.

Ut autem eo feliciter arceri possint libri perversi, necesse erit indicare libros bonos et pro posse eos etiam suppeditare.

Hoc vero officio circa fideles curæ Vestrae concreditos fungentes, sane intelligetis, Vos ipsos præ ceteris noxiorum librorum ac præprimis perversarum Ephemeridum lectionem perhorrescere debere, quod speciatim quoad publicas Ephemerides non ab omnibus Vobis observari cum animi Nostri dolore rescivimus; etenim et Vos spectat Ecclesiæ præceptum, et licet pro Vobis minus perversionis periculum, gravius tamen peccatum, quia majus scandalum, et pro omni casu emendo improbas ephemerides saltem pecunia Vestra nefario operi cooperamini. Igitur alios admonendo, vos ipsos custodite, ne insipientium errore tracti excidatis a propria fermitate.

Illustrissime ac Reverendissime Domine!

Inter multiplices calamitates, quibus Ecclesia Dei luctuosis hisce temporibus undique premitur, recensenda profecto est pravorum librorum colluvies, universum pene orbem inundans, qua per nefarios ac perditos homines divina Christi Religio, quæ ab omnibus in honore est habenda, despicitur, boni mores, incautæ præsertim juventutis, penitus labefactantur, et socialis quoque consuetudinis jura et ordo sus deque vertitur, et omnimode perturbatur. Neque ut vetus ipsorum mos erat, id præstare tantum nituntur libris magno apparatu scientiæ elaboratis, sed et parvis, qui minimi veneunt libellis, et per publicas, atque ad hoc confectas ephemerides, ut non litteratis modo et scientibus, virus illud insinuent, sed rudioris cujusque et infimi populi fidem, simplicitatemque corrumpant.

Qui autem super gregem Christi vigilias agunt legitimi Pastores, ut hanc perniciem a populis sibi commissis avertant ad Sacram Indicis Congregationem quoscumque ex iis libris de more deferunt zelo adlaborantes, ut Romanæ Sedis habito judicio, et proscriptione a vetita lectione talium librorum fideles deterreant. Neque iis difficilem se præbuit, et præbet S. Congregatio, quæ quotidianam operam studiumque impendunt, ut officio sibi a Romanis Pontificibus demandato satisfaciat. Quia tamen ex toto Christiano Orbe increbrescentibus denuntiationibus prægravatur, non id præstare perpetuo valet, ut promptum et expeditum super quavis causa ferat judicium: ex quo fit, ut aliquando serotina nimis sit provisio, et inefficax remedium, cum jam ex lectione istorum librorum enormia damna processere.

Ad hoc incommodum avertendum non semel Romani Pontifices prospexerunt, et ut aliarum ætatum exempla taceamus, ævo nostro per Sa: Me: Leonem XII Mandatum editum

est, sub die 26 Martii 1825, ad calcem Regularum Indicis insertum, et hisce litteris adjunctum, vi cujus Ordinariis locorum praecipitur, ut libros omnes noxios in sua dioecesi editos, vel diffusos, propria auctoritate proscribere, et e manibus fidelium avellere studeant.

Cum autem hujus Apostolici Mandati provida constitutio praesentibus fidelium necessitatibus, et tuendae doctrinae morumque incolumitati optime respondeat, SSmo Dno Nostro PIO PAPAE IX placuit ejus memoriam esse recolendam, tenorem iterum vulgandum, et ab Ordinariis locorum observantiam exigendam, quod excitatoriis hisce nostris litteris, nomine et auctoritate Apostolicae Sedis sollicitè praestamus. Quis si debita obedientia respondeat (sicuti pro certo habemus,) gravissima mala removentur in iis praesertim dioecesibus, in quibus promptae coercitionis urgeat necessitas. Ne vero quis praetextu defectus jurisdictionis, aut alio quaesito colore Ordinariorum sententias et proscriptiones ausu temerario spernere, vel pro non latis habere praesumat, Eis Sanctitas Sua concessit, sicut Nomine et Auctoritate Ejus praesentibus conceditur, ut in hac re, etiam tamque Apostolicae Sedis Delegati, contrariis quibuscumque non obstantibus, procedant.

Ad Apostolicum autem Judicium ea deferantur opera vel scripta, quae profundius examen exigant, vel in quibus ad salutarem effectum consequendum Supremae Auctoritatis sententia requiratur.

Interim Tibi Illme et Rme Domine copiosa divinatorum charismatum incrementa ex animo precamur, et ad pergrata quaeque officia nos paratissimos exhibemus.

Datum Romae, die 24 Augusti 1864.

Amplitudinis Tuae

Addictissimus

LUDOVICUS Cardinalis DE ALTERIIS

S Indicis Congregationis Praefectus.

Loco † Sigilli

FR. ANGELUS VINCENTIUS MODENA ORD. PRÆD.

Sacræ Indicis Congr. a Secretis.

MANDATUM

*S. M. Leonis XII additum Decreto Sac. Congreg. Indicis,
die Sabbati XXVI Martii 1825.*

Sanctitas Sua mandavit in memoriam revocanda esse universis Patriarchis, Archiepiscopis, aliisque in Ecclesiarum regimen praepositis ea quae in Regulis Indicis Sacrosanctae Synodi Tridentinae jussu editis atque in observationibus, Instructione, Additione, et generalibus Decretis Summorum Pontificum Clementis VIII. Alexandri VII. et Benedicti XIV. auctoritate ad pravos libros proscribendos, abolendosque Indici Librorum Prohibitorum praeposita sunt, ut nimirum, quia prorsus impossibile est, libros omnes noxios incessanter prodeuntes in Indicem referre, propria auctoritate illos e manibus Fidelium evellere studeant, ac per Eos ipsimet fideles edoceantur quod pabuli genus sibi salutare, quod noxium ac mortiferum ducere debeant, ne ulla in eo suscipiendo capiantur specie, ac perventantur illecebra.

N. 1826

S. Rituum Congregatio intuitu olei in lampade coram SS. Eucharistie Sacramento adhibendi sequens decretum edidit:

D E C R E T U M

PLURIUM DIOECESUUM.

Nonnulli Rmi Galliarum Antistites, serio perpendentes in multis suarum Dioecesium Ecclesiis difficile admodum et nonnisi magnis sumptibus comparari posse oleum olivarum ad nutriendam diu noctuque saltem unam lampadem ante Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, ab Apostolica Sede declarari petierunt utrum in casu, attentis difficultatibus et Ecclesiarum paupertate, oleo olivarum substitui possint alia olea, quae ex vegetabilibus habentur, ipso non excluso petroleo. Sacra porro Rituum Congregatio, etsi semper sollicita ut etiam in hac parte quod usque ab Ecclesiae primordiis circa usum olei ex olivis indictum est, ob mysticas significaciones retineatur; attamen silentio praeterire minime censuit rationes ab iisdem Episcopis prolatas; ac proinde exquisito prius Voto alterius ex Apostolicarum Coeremopiarum Magistris, subscriptus Cardinalis Praefectus ejusdem Sacrae Congregationis rem omnem proposuit in Ordinaris Comitiis ad Vaticanum hodierna die habitis. Emi autem et Rmi Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, omnibus accurate perpensis ac dilligentissime examinatis, rescribendum censuerunt. „*Generatim utendum esse oleo olivarum; ubi vero haberi nequeat, remittendum prudentiae Episcoporum ut lampades nutriantur ex aliis oleis quantum fieri possit vegetabilibus*“ Die 9. Julii 1864.

Facta postmodum de praemissis Sanctissimo Domino Nostro PIO PAPAE IX. per infrascriptum Secretarium fideli relatione. Sanctitas Sua sententiam Sacrae Congregationis ratam habuit et confirmavit. Die 14 iisdem Mense et Anno.

C. EPISCOPUS PORTUEN. et S. RUFINAE CARD. PATRIZI S. R. C. PRAEF.

Loco † Signi

D. BARTOLINI S. R. C. Secretarius.

N. 1860

In nonnullis parochiis, praecipue ubi plures sacerdotes applicati inveniuntur, observari solet mos, quod actus parochiales baptismi, copulationis ac sepulturae adnotentur primum in charta maculari quae hunc in finem in Sacristia exponitur, ac dein a parochio transcribantur in Libros Metricales. Ut jam nil dicamus quod tali procedendi ratione personae, in praememoratis functionibus parochialibus activae, in Libris metricalibus non manu propria uti id a lege circa baptismi et matrimonii administrationem data exigitur, subscriptae occurrant, sed nonnunquam accidere solet, et novissime etiam in certa parochia Dioecesis Nostrae locum habuit, quod integer actus parochialis aut vero aliqua ejusdem partes in transcriptione ad librum Metricalem per oblivionem penitus exmittantur.

Talis agendi ratio, qua Maculare, quod dein competenti usu facto abjicitur, naturam libri originalis habet, Libri Metricales vero merae deveniunt Copiae, nullatenus tolerari potest;

Actus parochiales immediate in libros metricales inscribi debent

hinc Venerabili Clero Curato praescriptum legis hoc ex respectu datae in memoriam revocando ordinamus, ut abrogato, ubi invenitur, dicto abusu, — actus parochiales immediate — servatis servandis — in Libros Metricales inferantur.

Premislae die 17. Decembris 1864

N. 2213.

In ulteriori nexu Nostri intimati ddo 5. Augusti 1864. N. 1384 Excel. C. R. Regimen Cracoviense communicavit Nobis ad C. R. Circularia Officia sub die 31. Octobris 1864 N. 28188 datam instructionem de sequenti tenore:

Nach dem Erlasse des hohen Finanz - Ministeriums vom 26. Oktober 1858. (R. G. B. N. 190.) eignen sich zur Konvertirung alle Staatsobligationen, welche nicht in klingender Münze mit weniger als 5% verzinslich und nicht verlösbar sind, und wurden die zur Konvertirung geeigneten Kategorien der öffentlichen Schuld in dieser Verordnung specificirt, so wie die Modalitäten über das von den Konvertirungswerbern zu beobachtende Verfahren vorgeschrieben. Hiernach sind alle bereits mit 5% CM. verzinsliche Obligationen, die Interessenbehebung mag nun in klingender Münze, wie bei National-Anlehensobligationen oder in Bankvaluta, wie bei Metalliqueu und Grundentlastungs-Obligationen zugesichert und gesetzlich normirt sein, ferner alle Obligationen, welche einer Verlosung unterliegen, wie die gegenwärtig noch in W. W. verzinslichen Obligationen der älteren Staatsschuld, die Naturallieferungs-Kirchensilberlieferungs Obligationen u. dgl. von der Konvertirung ausgeschlossen.

Da gegenwärtig die Trennung des Kirchen- von dem Pfarrvermögen im Zuge ist, so sind auch nur Obligationen des Kirchenvermögens für sich abgesondert, und ebenso jene des Pfarr- oder Klostervermögens, welche den in der bezogenen hohen Finanz - Ministerial-Verordnung spezifizirten Kategorien angehören gleichfalls für sich in eine österreichische Währung Obligation 5% zu konvertiren, wobei hervorgehoben wird, dass nur die zum unbelasteten Vermögen der Kirchen, Pfarren oder Klöster, Schulen oder Armeninstitute gehörigen Obligationen in eine gemeinsame 5% ö. W. zusammengezogen werden, die ursprüngliche Erwerbung mag nur aus einer Schenkung Naturalienlieferung dem gesetzlichen Erbrecht oder aus einem andern Titel herrühren. Sind dieselben jedoch mit Stiftungs-Verbindlichkeiten belastet, so können nur die derselben Stiftung angehörigen Obligationen in eine ö. Währung Obligation konvertirt werden, welche nach der bezogenen Ministerial-Verordnung mit der Intestirung der ursprünglichen Obligation hinausgegeben wird. Hievon wird die k. k. Kreisbehörde im Nachhange zum Erlasse vom 23. Juni l. J. Z. 23502 mit der Weisung in Kenntniss gesetzt, die Instituts-Vorsteher und Verweser hiernach zu verständigen, und dieselben bei der beabsichtigten Obligations-Konvertirung zugleich aufzufordern, den nach der bezogenen h. Finanz-Ministerial-Verordnung zur Konvertirung sich ergebenden Ergänzungsbetrag mit der Konvertirungsbewerbung so viel möglich gleichzeitig vorzulegen.

Krakau am 31. Oktober 1864.

Zakaz przyjmowania udziału w składkach jakichkolwiek bez przyzwolenia Wysok. Rządu robionych.

N. 2319.

Doszło do wiadomości Wysok. c. k. Prezydium Namiestnictwa, że braciszek z któregoś klasztoru zbierał po całym kraju składki na odnowienie ołtarza w kościele konwentualnym, i na inne tegoż kościoła potrzeby, niemając do zbierania tych datków rządowego przyzwolenia.

Z tego powodu wzywa rzeczzone c. k. Prezydium Konsystorz tutejszy, iżby podwładne sobie Duchowieństwo świeckie i zakonne przestrzegł i upomniął, że publiczne bez rządowego upoważnienia zbieranie składek jest zakazane, i że osobliwie teraz według przepisów stanu obłożenia z d. 29. Lutego b. r. (oddział I.) wszelkie składki w jakimkolwiek celu, bądź w innych przedmiotach bez wiedzy i pozwolenia c. k. Rządu czynione, chociażby z nimi żadna czynność, prawem karnem zabroniona, niebyła połączona, podlegają pod Sądy wojenne, które krom konfiskaty zebranych pieniędzy lub rzeczy dla funduszu ubogich przypaść mających, na wszystkich w podobnej składce udział biorących, karę pieniężną od 15 do 300 złr. a w. albo według okoliczności zaostrzonego więzienia od 3 dni do 3 miesięcy orzekną. — Podając do wiadomości WW. Duchowieństwa niniejsze postanowienie Wysok. c. k. Rządu, spodziewamy się, że pomne na obowiązek posłuszeństwa winnego wszelkiej władzy, jako też na przykre następstwa do niego się zastosują.

Przemyśl 27 Listopada 1865.

N. 2645.

Na wysokości murów Syonu św. postawieni, widzimy z niemałym uciśnieniem serca, jak nieprzyjaciele Kościoła i przeciwnicy wiary Zhawiciela z niezmordowaną przebiegłością i z niesłychanym zuchwalstwem nad rozszerzeniem królestwa ciemności pracują. Pisma publiczne, a mianowicie dziennikarskie stały się dla nich najdogodniejszym polem i potężnym środkiem do wypierania Boga ze świata a Kościoła św. ze społeczeństwa. Pod najzłudniejszemi pozorami niestety! przemawia dziś on stary kłamca i ojciec kłamstwa do synów Bożych, i zdolnem piórem lub zwodniczym głosem adeptów swoich, okrzyczanych przez organa dziennikarskie za trybunów narodów i całej ludzkości na Kościół, na Jezusa Chrystusa, na Boga uderza, pierwsze zasady Chrześcijaństwa podkopuje, cały porządek społeczny ochwiewa, najprzewrotniejsze wyobrażenia głosi, prawdę nawet historyczną wykrzywia. A ponieważ z dopuszczenia Boskiego wypadki czasowe przenoszą się na pole Religii i Kościoła, więc najchytrzeż używa tej okazji do wkraczania w dziedzinę, w której do podniesienia głosu jedyne prawo przysłużył Biskupom w społeczności z Namiestnikiem Chrystusa Pana będącym.

I oto o żywotnych kwestyach rozprawia zuchwale, i z dumą antychrystową narzuca się Piastunom Prawdy i Jej od Boga powołanym stróżom za mistrza, a chociaż na próżno się wysiła, to jednak wiernym zawsze prawie swój sposób widzenia i sądzenia ze skutkiem wpaja. Na widok tego straszna zajmuje Nas trwoga, iżby i Was Najmilsi Bracia, którzy macie Wiernych oświecać i potwierdzać nie uwiódl, iżby świece na świeczniku postawione nie pogasły a sól niezwietrzała. Dlatego postanowiliśmy zwrócić uwagę Waszą na podobną broń, którą Kościół w pojedynczych dzielnicach swoich przeciwko najazdowi bezbożności spokojnie i statecznie walczy. Tą bronią są katolickie czasopisma, poświęcone temu, iżby odpieraniem fałszywych zasad, ustawicznym prostowaniem zapoznawanej Prawdy, wykrywaniem zręcznie tajonych zamiarów owego sprzysiężenia czyhającego na zdławienie katolicyzmu ochraniały od upadku tych, co stoją w Wierze, utwierdzały w prawdzie tych, co się chwiać poczęli, dzwignęły z upadku tych, co niestety pokusie błędnego popędu ulegli, a mężnie walczącym przedstawianiem przed oczy wzorów świętej odwagi i radośnego podjęcia prześladowań i męczeństw w sprawie Boga i Kościoła, sił i wytrwałości dodawały. Na niwie Kościoła polskiego, który w obecnych czasach niepoślednie miejsce w szeregu walczących zastępów świętych zajmuje, trzy tylko czasopisma powstały do boju naprzeciw wrogom wewnętrznym, swojskim i obcym. Wszystkie trzy dobrze się zasłużyły sprawie Kościoła św. a zasługa ta o tyle droższa i świętniejsza, o ile przeczacni kierownicy ich z wielkimi trudnościami walczyć, a niedostatek środ-

Odezwa wzywająca Duchowieństwo do utrzymania kościelnych czasopism

ków własnymi ofarami zastępować muszą. Nieopuszczajmyż ich Najmilsi Bracia, a siebie niechciejmy dobrowolnie pozbawiać środków do własnego oświecenia się w bieżących sprawach Kościoła, do utwierdzenia się w jedności tegoż Kościoła przez branie udziału w cierpieniach i tryumfach Jego na całym obszarze tej ziemi, które owe Czasopisma wiernie nam przedstawiają; a nareszcie nieodrzucajmy broni, którą na fałsze przez świeckie dzienniki rozszerzane uderzać i mylne zdania u wiernych sprostować zdołamy. Zaiste! musiałyby świat katolicki o żywotności naszego ducha i zapału katolickiego zwątpić, gdyby przez obojętność naszą, które z pism owych upadło. Niedajmyż katolickim narodom przyczyny do smutku a synom nieprawości powodu do złośliwego tryumfu nad nami!

Polecamy tedy Miłości Waszej do trzymania naprzód: Przeglądu Poznańskiego, który 20 lat bytu swego liczy, doborem artykułów i uczonych rozpraw w katolickim świecie znakomite zajmuje stanowisko, i co 6 tygodni poszytami siedmio - arkuszwemi w Poznaniu pod redakcją JX. Jana Koźmiana ośm razy do roku wychodzi. Przedpłata wynosi rocznie 6 talarów pruskich i posyła się pod adresą Redaktora do Poznania na Rybakach.

Dalej zalecamy Tygodnik katolicki od 5 lat w Grodzisku w wielkiem Xięstwie Poznańskiem pod redakcją JX. Prusinowskiego co tydzień wychodzący. Prenumerata wynosi 1 talar ćwierć rocznie i posyła się: do Wydawnictwa Tygodnika katolickiego w Grodzisku w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem. Nareszcie chętnie wzywamy do trzymania Przeglądu katolickiego co tydzień w Warszawie przy ulicy Kanonia N. 78. wychodzącego, który przez tutejsze krajowe księgarnie otrzymywać można.

Przemysł 28. Grudnia 1864.

N. 2646.

De admini-
stratione In-
stitutorum pu-
blicae benefi-
centiae

Cura pauperum semper magni habebatur in ecclesia, quæ se benignam omnium indigentium matrem ostendebat etiam eo, quod aliquam suorum redituum partem in rem ipsorum erogaret, ac fideles sedulo invitaret ut pro posse ad sublevandos pauperes impenderent eleemosynas. — Non mirum itaque, quod sub auspiciis ecclesiae magno numero fundarentur pauperum instituta, quæ directioni ordinum religiosorum aut specialium congregationum ecclesiarum tradebantur. Plura ex eis injuria temporum aut penitus interierunt, aut saltem ad incitas redacta sunt ita, ut hodieum exiguos tantum habeant reditus.

Non obstante tamen eo, sollicitudo ecclesiae circa opem pauperibus ferendam eadem manet, — et Nos, quibus divina providentia supremum regimen in hac Diocesi est concretum, officii Nobis incumbentis bene memores, non possumus non excitare ad isthoc objectum attentionem quoque Vestram Venerabiles Fratres, quibus tamquam rectoribus ecclesiarum praecipua et immediata obvenit cura pauperum in ambitu cujuslibet parochiae degentium.

Hodieum communiter duplicis generis in Diocesi Nostra habentur instituta publicae beneficentiae, scilicet sic dicta Xenodochia seu hospitia pauperum (szpitale ubogich) quæ plerumque sunt antiquioris foundationis, ac stabilem proventum e domibus, agris, summis capitalibus aut objectis in natura erogandis descendente possident, quorumque pauperes in hospio ad id exstructo in communi habitare solent; — et simplicia instituta pauperum, quæ recentioris sunt originis, quorumque proventus constare solet e legatis generaliter in rem pauperum destinatis, ac aliis quoad suam quotam non determinatis pecuniis, uti e collectis, licentiis musicalibus, muletis etc. provenientibus.

Quoad dictorum institutorum administrationem, quæ praeteris et primario ad respectivos pertinet parochos, varii varie procedere solent, quo non raro accidere potest, quod cum a nonnullis ecclesiarum rectoribus non servantur necessariae prudentiae ac circumspectionis regulæ, peculium pauperum notabile patiatur damnus. Nos itaque huic in futurum praeca-

vere volentes, ac quo magis id hoc fieri posset, miseræ pauperum sorti omne possibile levamen adferri capientes, sequentem abhinc ubivis locorum observandam ex respectu normam præscribimus :

1) Sicuti hucusque ita et posthac in illis locis, ubi præter Xenodochium habetur quoque aliud institutum pauperum, quodvis eorum separatim administretur; cum etenim Xenodochia origine et indole sua ab cæteris institutis pauperum multum differant — ad ecclesiam dein intimius sint juncta, hinc eorum proventus non debet confundi cum redditibus aliorum institutorum.

2) In parochiis, ubi exiguos Institutorum beneficentiæ redditus durante anno inter varios indigentes distribui consuetum fuerat, — parochi abhinc unum aut duos, vel secundum circumstantiarum rationem etiam plures seligant pauperes, quibus stabiles portiones annuas ea cum obligatione assignare poterunt, ut hi ecclesiæ, in quantum eorum vires sufficiunt, deservire sese obligent. — Nihil obstat, quod desint ibi domus hospitales, hæ etenim seriori tempore Deo juvante extrui poterunt, quando fundus aliquis hunc in finem congruus adinventur. Præstat etenim, ut unus vel aliqui pauperes ex stabili portione utcumque sufficienti mediocrem percipiant alleviationem, atque pro hoc sua servitia ecclesiæ offerant parochiali, quam ut exigui redditus in multos, quorum nemini notabilior dari potest sustentatio dispergantur.

3) Supponimus Venerabilem Clerum Curatum in eo allaborare, ut maximi qui poterunt — servata tamen securitatis hypothecalis cautela — e peculio pauperum trahatur proventus. Quocirca suam adhibere velint operam, ut in agrorum aliorumque fundorum elocationibus aut publica indicatur auctio, de qua præfixo termino instituenda in communitate et in adjacenti regione fiat nuntius, — aut vero in tenutores eæ seligantur personæ, de quibus supponi potest, quod in administratione peculii pauperum, præcipuam horum utilitatem ob oculos habebunt.

4) Distributiones sive in nummis, sive in naturalibus; fiant periodicis terminis semel vel bis de anno si tenuiores sint redditus, — aut sæpius si majores sunt proventus. Instituatur tamen in præsentia communitatis præpositi et duorum ejusdem parochiæ virorum possessionatorum, qui omnes suorum nominum subscriptione vel manu propria, vel si scribere nesciant per alium ad id invitandum, quod sub actu distributionis fuerint præsentis testificabunt.

5) Comparandus hunc in finem erit liber, ubi hæ distributiones successive cum distincta mentione singulorum pauperum, quando et quæ portio ipsis dari contingerat, ac si artis scribendi sint gnari cum eorum quoque subscriptionibus adnotentur. — In hunc pariter librum referantur oportet communitatis præpositi ac duorum testium circa distributionem præsentium subscriptiones, de quibus in præcedenti §. 4 agebatur. —

6) Præterea quilibet pauper, cui stabilis annua portio assignatur, suum habeat libellum apud se asservandum, ubi similiter, uti id in libro parochiali adnotatum fuit, singulæ quæ eidem obvenerant distributiones, cum nota temporis a parochi consignentur.

7) Obligamus vero AA. RR. Decanos, ut sub actu Visitationis decanalibus certiores se reddant, quod præmemoratæ dispositiones Nostræ in singulis parochiis in effectum deductæ sint, — librum parochialem nec non libellos, pauperum inspiciant, ac de his omnibus item de defectibus alicubi fors deprehensis, dein de statu peculii pauperum ejusque administratione, in Operato Visitationis, uti id in Instructione, pro Visitationibus decanalibus sub 17 Septembris 1849 præscriptum fuit, — Consistorio relationem exhibeant.

8) Speciales tamen rationes de administratione institutorum beneficentiæ una cum allegatis immittendæ erunt junctim e quolibet Decanatu sub finem anni Consistorio pro inspectione. Observanda item manebunt, uti per se intelligitur, C. R. instantiæ politicae emanata easuper præscripta.

Premisliæ die 27. Decembris 1864.

Nr. 353. ex 1864.

szkolne

Wykaz przy-
chodów i wy-
datków insty-
tutu głucho-
niemych w
Przemysłu na
rok szkolny
1863

Jak dawniejszymi laty, tak i w ciągu upłynionego roku 1863 zebrał się z dobro-
wolnych składek wielbego Duchowieństwa fundusz potrzebny na utrzymanie tutejszego in-
stytutu głuchoniemych w klasztorze OO Reformatów, który tamże pod kierunkiem przewie-
lebnego Kustosza Prov. Konstantego Pacholika zostaje. —

Z tego funduszu opędzono w onym roku koszta wyżywienia, odzieży, tudzież inne
potrzeby dwóch ubogich głuchoniemych chłopców. —

Podając w następującym wykazie sumaryczny stan rzeczonych składek i ich uży-
cia w roku szkolnym 1863 do publicznej wiadomości, oświadcza Konsystorz szanownym da-
wcom tych ofiar serdeczną podziękę i ten pożyteczny instytut chrześcijańskiej dobroczynności
Przewielebnego Duchowieństwa diecezjalnego nadal usilnie poleca, spodziewając się, że prze-
wielebne dekanaty, które w upłynionym roku szkolnym składek na ten cel nie przedsięwzięły,
takowe następnie przedsięwziąć, a zebrane datki dodatkowo nadesłać zechcą. —

Przemysł dnia 18go Kwietnia 1864.

Wykaz rachunkowy

przychodu i rozchodu instytutu głuchoniemych w Przemysłu za rok szkolny 1863.

L. bieżąca	a. Przychód	Pojedynczo		Razem		U w a g a
		złr.	kr.	złr.	kr.	
		w wal. austr.		w wal. austr.		
1	Z końcem roku szkolnego 1862 wynosił remanent kasy insty- tutu	278	53 ¹ / ₂			
	Nadto wpłynęło do kasy:					
2	Od kleru dekanatu Rymanow- skiego	5	25			
3	Od kleru dekanatu Brzozowskiego	12				
4	Od kleru dekanatu Zmigrodzkiego	7				
5	Od JX. Proboszcza Serafina	2				
6	Od JX. Proboszcza Olszewskiego z Kaszyc	20				
7	Procent roczny (dwa kupony) od listu zastawnego Nr. 10790 na 1000 złr. a. w. za czas od 1go Stycznia do ostatniego Grudnia 1864.	40				
8	Dwa kupony od Obligacyi inde- mnizacyjnej Nr. 4427. na 100 złr. za czas od 1go Listopada 1862, do ostatniego Paździer- nika 1863 razem 5 złr. 25 kr. w. a. wynoszące, po odtrąceniu 7 ^o / ₁₀ dochodowego podatku	4	88 ¹ / ₄			
9	Dwa kupony od Obligacyi inde- mnizacyjnej Nr. 3748 na 50 złr. za tenże czas	2	44 ¹ / ₈			
	Ogólna Summa przychodu			372	107 ⁷ / ₈	

L. bieżąca	b. Wydatek	Pojedynczo		Razem		U w a g a
		złr.	kr.	złr.	kr.	
		w wal. austr.		w wal. austr.		
1	O. Prowincyałowi Reformatów Konstantemu Pacholikowi na utrzymanie alimentarne dwóch głuchoniemych chłopców: Jana Balwirczyka i Teofila Bielońskiego a to przez przeciąg czasu od 1. Lipca 1862 do końca Czerwca 1863 po 44 złr. w. a. za jednego rachując	88				
2	Na przydziew i inne potrzeby dla tychże w roku szkolnym 1863	39	10			
	Ogólna Summa wydatku			127	10	
	Porównawszy powyższy przychód z wydatkiem			372	10 ⁷ / ₈	
	pokazuje się z resztki pr. że w kasie instytutu Dwieście czterdzieści pięć złr. ⁷ / ₈ kr. w. a. na wydatki b. r. pozostaje. —			245	⁷ / ₈	
	Oprócz tego posiada instytut:					
a	Wyżej pod Lb. 7. wspomniany list zastawny towarzystwa kredyt. galic. Ser. III. N. 10790 na złr. w. a.	1000				ad a. Ten list zastawny kupiono w roku 1862 (wkursie po 81 złr. 20 kr. a. w. za sto) za podniesiony z Lwowskiej kasy oszczędności kapitał 448 złr. 31 kr. m. k. który z narostu prowizyę uczynił 841 złr. 24 kr. w. a.
b	Jedną od Czudeckiego proboszcza JX. Hibla darowaną indemnizacyjną Obligacyę pod L. 4427, w nominalnej wartości 100 złr. m. k. albo.	105				
c	Jedną c. k. wschodnio-galicyską indem. Obligacyę pod L. 3748 na 50 złr. mk. którą ś. p. ksiądz Antoni Koczunowicz proboszcz w Dubiecku, instytutowi darował.	52	50			
d	Książeczkę wkładkową Lwowskiej kasy oszczędności dtdo. 10. Kwietnia 1862 L. 6257, pochodzącą z legatu ś. p. Jana Komarnickiego	25	26			
	Summa			245		
	a) w gotówce			1182	76 ⁷ / ₈	
	b) w Obligacyach					

ANTONI JÓZEF, Biskup.

Z Konsystorza Biskupiego. o. ł.
Przemyśl dnia 28. Grudnia 1864.
X. Wojciech Harmata,
Kancelarz.

Conventio
cum
Ruthenis inita
(6to Octobr 1863. -
publicata 4. Decembra 1864.

Ab Jhrunowski.

ANTONIUS JOSEPHUS

DE WALAGIN

M A N A S T Y R S K I,

DEI ET APOSTOLICÆ SEDIS GRATIA

EPISCOPUS PREMISLIENSIS RIT. LAT. DOCTOR S. THEOLOGICÆ.

Venerabili Clero Dioecesano tam seculari quam regulari Salutem
et Benedictionem!

Tristes discordiæ inter Clerum latini et græco-catholici ritus a longiori tempore abortæ, atque cum fidelium scandalo et non mediocri animarum damno agitatae, permoverant hujus Regni Sacrorum Antistites ritus utriusque, ut anno 1853. Leopoli convenirent, communi consilio de opportunis remediis huic malo afferendis, deque mutua inter Clerum utriusque ritus pace ac concordia restituenda firmandaque provaturi. Intellexerunt autem, huic malo medellam adferri haud posse, nisi certæ quaedam stabiliantur normæ, mutuas inter Clerum utriusque ritus relationes accurate determinantes. Quare communicatis consiliis unanimi consensu concordiæ schema conscripserunt, atque sacræ Sedis Apostolicæ approbationi subjecerunt, ut tali auctoritate firma et inviolabilis pro utroque Clero praefigatur procedendi agendique ratio, peculiaribus, in quibus versamur, locorum temporumque adjunctis conveniens, quæ et omnis dubii tollat occasionem, et omnis praevaricationis auferat excusationem.

Re hac ex Apostolico mandato in peculiari pro negotiis Ecclesiarum Orientalium instituta Congregatione, ad exactiorem trutinam deducta, uberior adhuc quoad quaedam dictæ Conventionis puncta expostulata fuit informatio, super quibus Ordinarius hic Litteris ddo 15. Octobris 1862. N. 1810. Vestram quoque sententiam exquisivit, Vestrisque relationibus superstructam causæ expositionem, adjectis necessariis ob mutata temporum adjuncta observationibus, praefatae S. Congregationi substravit.

Ut autem negotium isthoc celerius feliciusque terminaretur, Sacrorum Antistites utriusque ritus, provocationi Sanctissimi Domini Nostri ddo 2. Martii 1863 prompto ac valacri animo parentes, personaliter Romam sese contulerunt, ut genuinum negotii statum sincere ac liquide exponerent, dubia diluerent, omnesque difficultates nefors oboriundas removerent, felicemque causae exitum omni studio promoverent.

Nec caruit labor iste fructu suo. Singula enim Concordiae puncta denuo mature discussa, et quaequam eorum exactius determinata, quaequam vero immutata extiterunt; totaque causa sapientissimo Beatissimi Patris iudicio substrata fuit. Nuper vero Apostolicam conventionis istius approbationem per manus Excellentissimi Vindobonae residentis Nuntii Apostolici cum gaudio recepimus,—cujus tenorem praesentibus ad Vestram notitiam deferimus.

D E C R E T U M.

Ad graves et diuturnas controversias dirimendas, quae in ecclesiastica provincia Leopoliensi ob disciplinae varietatem nec non ratione mutuarum relationum inter ecclesiasticos viros latini et graeci ritus inde promanantium non absque christianæ charitatis dispendio atque animarum detrimento agitabantur, optimo sane consilio utriusque ritus antistites conventionem seu concordiam sub die 23. Decembris 1853 ineundam censuerunt, quam deinde S. Sedis placito subjiciendam curarunt. Propositam itaque conventionem, cujus examen peculiaribus de causis differri debuit, tandem ex mandato SSmi D. N. Pii PP. IX. Sacra haec Congregatio de Propaganda Fide pro negotiis ritus orientalis ab eodem Pontifice nuper instituta ad trutinam revocavit in generalibus comitiis habitis die 4 et 12 Augusti 1862, in quibus ejusdem conventionis articulos singillatim expendens quoad aliquos satius duxit ab Ordinariis dioecesanis illius provinciae ecclesiasticae necessarias declarationes fore in antecessum exquirendas.

Quod quidem munus commissum est Apostolico Nuntio Vindobonae commoranti, qui laudatos Ordinarios de praedictis declarationibus interrogare non destitit, sed cum inter responsionum moras acceptum fuerit in eadem provincia liturgica ac ritualia dissidia non solum non extinguui, quin immo quotidie vehementius accensa effervescere, hinc sapientissimo quidem consilio die 2 Martii hujus anni Pontificiae litteræ datae sunt ad Leopolienses Archiepiscopos latini ac rutheni ritus eorumque suffraganeos excitandos, ut scilicet averti mala, quae ex hujusmodi dissidiis Religioni et animarum saluti impendebant, ac opportuniore, cum citius fieri posset, remedia proponi satagerent, nec non etiam aliquem ecclesiasticum virum Romam mittendum curarent, qui de memoratis liturgicis et ritualibus controversiis Apostolicam Sedem magis magisque certiore faceret.

Hujusmodi invitatione libentissime accepta ipsimet antistites haud ulla interjecta mora Romam se contulerant, quorum aliqui plenam de rerum suarum statu relationem SSmo D. N. humillime exhibuerunt, universi vero Emo S. Congregationis Praefecto requisitas explicationes super propositam concordiam diligenter tradiderunt.

Hisce mature perpensis, eundem Emum S. C. Praefectum cum duobus inter Emis Patribus deputari optimum visum est, coram quibus, omnia deinde in generali Sacri Ordinis conventu relaturis, Leopoliensis utriusque Ecclesiae praesules suos sensus liberrime patefacerent, et quod scripto tradiderant fusius explicarent, et si quit etiam uberius addendum ortenus foret, dent fieri exprimerent.

Hanc quidem sibi propositam agendi rationem prae laudati antistites nimirum RR. PP. DD. Franciscus Xaverius Wierzchlejski Archiepiscopus Leopoliensis latini ritus, Thomas Polański Episcopus Premisliensis ritus graeci catholici, Spiridion Litwinowicz Episcopus Canadensis et Archidioecesis Leopolitanae ritus rutheni vacantis Administrator Apostolicus, ac Josephus Hoppe Praepositus Ecclesiae Cathedralis Premisliensis ritus latini et Sede vacante Vicarius Capitularis grato animo susceperunt, atque explicationibus ultro citroque porrectis, tandem die 17 Julii 1863 de controversis articulis unanimiter convenientes superius memoratae Concordiae schema quoad nonnulla immutatum assentiente etiam, nonnullis tamen animadversis R. P. D. Josepho Aloisio Pukalski hodierno episcopo Tarnoviensi, qui Concordiae tabulis anno 1853 exaratis subscripserat, eo quod intra limites ejusdem dioeceseos plura Ruthenorum millia Premisliensis antistitis jurisdictioni obnoxia commorentur, S. Congregationis judicio iterum subjiciendum postularunt. Quae sane omnia una cum universis declarationibus ab Ordinariis Leopoliensis Ecclesiae, uti superius relatam est, editis proposita sunt in generali conventu diei 30 Septembris anni vertentis, ubi Emi Patres novas Conventionis tabulas in singulis partibus rite excussas paucis variatis probandas censuerunt.

Hanc vero Emorum Patrum sententiam infrascriptus Secretarius in Audientia habita die 6 mensis hujus Octobris SSmmo Domino Nostro retulit, qui eandem Apostolica auctoritate confirmans antedictam Conventionem per hoc S. C. decretum approbari mandavit juxta sequentem tenorem:

A. Sub respectu transitus ab uno ad alterum ritum.

„ a. Quilibet in suo nativo ritu permanere tenetur, et arbitrarius jam permultis tum
 „ ad Missionarios et fideles Orientis, tum ad oras nostras directis Constitutionibus et Decretis
 „ reprobatus transitus, denuo ac severissime prohibetur et quocumque modo ad effectum de-
 „ ductus, irritus ac nullus esse declaratur. Quare nemini absque obtenta Sedis Apostolicae
 „ facultate ex uno ad alterum ritum transire liceat. Attamen quoniam aliquando urgens neces-
 „ sitas forsitan ex postulat, vel rationabiles causae suadere possunt transitum de uno ritu ad
 „ alium, idecirco in hisce casibus ritus mutationi fiet locus, sequenti tamen methodo religiose
 „ servata. Ille qui ex uno ad alium ritum transire cupit preces proprio Ordinario Dioecetano
 „ porriget, causas, quae ritus mutationem suadent, accurate et fideliter exponens. Ordinarius
 „ scripto tenus sententiam suam super petitione et causis aperiet: hoc autem documentum exhi-
 „ bebatur Ordinario alterius ritus, ad quem transitus ex postulatur; atque hic etiam suam sen-
 „ tentiam scripto significabit, et omnia transmittet ad S. Sedem, quae vel per se, vel per suum
 „ delegatum decernet, utrum transitus permittendus sit nec ne. In casibus autem urgentibus,
 „ qui moram non patiuntur, Ordinarius illius ritus, ad quem transitus exposcitur, audito, me-
 „ thode superius enunciata, Ordinario alterius ritus, a quo dimittendus est Orator, transitum
 „ admittet provisorie, et sub conditione, si a S. Sede transitus hic confirmabitur.

„ b. A die publicationis in itae Concordiae in unaquaque Dioecesi utriusque ritus facien-
 „ dae terminus sex mensium praefigitur, intra quem licitum erit partibus, quae arbitrario ri-
 „ tum mutarunt, ad ritum suum redire, atque hoc desiderium Episcopo utriusque ritus partes
 „ eaedem insinuabunt. Praedicto autem termino elapso, illi qui hac facultate usi non fuerint,
 „ si laici sint, in ritu illegaliter assumpto ex Apostolico indulto perpetuo manebunt, si vero
 „ sint Ecclesiastici, ad S. Sedem singillatim recurrant, ut provideat.

„ c. Ab eodem die publicationis Concordiae, si sacerdos sive latini sive rutheni ritus
 „ quempiam illegitime transeuntem sciens et volens ad suum aggregaverit ritum, aggregatio
 „ talis sit nulla et irrita; et insuper sacerdos, qui hoc grave piaculum admiserit, si regularis
 „ sit, obnoxius erit poenis statutis in Constitutione Benedicti XIV, quae incipit *Demandatam*
 „ *coelitus*; si vero sit e clero saeculari sive parochus sive operarius, prima vice spiritus recol-
 „ lectionibus octo dierum, secunda vice quatuordecim dierum, tertia demum vice suspensione
 „ a divinis ipso facto incurrenda, et pro casus gravitate etiam beneficii privatione, si paro-
 „ chus est, (praevio processu judiciali) si operarius inhabilitatione per triennium ad curatum
 „ beneficium obtinendum puniatur. Quod si quispiam celato nativo ritu, fidelibus alterius ritus
 „ se jungeret, et a sacerdote alterius arbitrario assumpti ritus obsequia spiritualia expeteret
 „ et obtineret, subdolos ille actus, licet post decursum plurium annorum in lucem demum
 „ prodierit, sit nullus et irritus; sacerdos tamen qui advenam suis ovibus inscius adnume-
 „ rabat, insons declaretur, et nonnisi eundem ad ritum nativum relegare teneatur. Si vero
 „ etiam indubitata de nativo advenae ritu obtenta notitia, obsequia spiritualia eidem praestare
 „ pergeret, jem sciens et volens talem advenam suo gregi adnumerare nititur; hinc poenis
 „ superius positis subjiciendus est.

B. Sub respectu functionum sacrarum sive liturgico.

„ a. Utriusque ritus sacerdotes, qui censuris ligati non sunt, in Ecclesiis mutuis cum
 „ facultate rectoris Ecclesiae licite super altaribus sive consecratis, sive portatilibus, sive su-
 „ per antimensiis, ut in Ecclesia graeca moris est, singuli tamen suo ritu et sua lingua litur-
 „ gica ex Apostolico indulto missas celebrare possunt.

„ b. Pari modo offerre possunt sacrificium Missae in Oratoriis privatis canonice erectis
 „ aut sacellis cum licentia Episcoporum in pagis et coemeteriis reperibilibus sacerdotes utrius-
 „ que ritus, ast semper praevia licentia Parochi, in cujus jurisdictione sacellum situm est.
 „ In Oratoriis latinorum sacerdotes latini ritus (juxta Bullam Benedicti ~~XIV~~ ^{XV}, quae incipit *Im-*
 „ *posito nobis*) tantum super consecrato altari vel super lapidea pariter consecrata tabula, non
 „ autem super antimensiis missas celebrare tenentur.

„ c. Si localis Ecclesiae rector censuerit devotioni et aedificationi fidelium id profutu-
 „ rum, ut in majori populi eo cursu persolvatur devotio, nonnisi in altero usitato ritu, e. g.
 „ parastasis, aut decantatio Evangeliorum tempore comitationis fuuerum, aut alia similia, ni
 „ obest, quatenus devotiones tales peragantur. Peragi autem debent nonnisi ab illis sacerdo-
 „ tibus, in quorum ritu devotiones illae usitantur, et remuneratio, quae a populo pro tali devo-
 „ tione offertur, non rectori Ecclesiae sed sacerdoti functionem peragenti cedat.

„ d. Non licet Sacerdotibus unius ritus in Ecclesia alterius ritus (nisi a respectivo pa-
 „ rocho expresse invitati fuerint) benedictiones salis, aquae, frugum, thuris etc. peragere.

„ e. Visitare loca thaumaturga, (sive sub regimine latinorum, sive rutheno-catholicorum
 „ sacerdotum existant) cuilibet liberum maneat, sintque imagines aliaeque res in uno ritu ve-
 „ nerabiles aequaliter etiam in altero ritu aestimatae.

C. Sub respectu administrationis sacramentorum.

„ a. Nullus sacerdos proles alterius ritus baptizare praesumat, nisi necessitas ob pericu-
 „ lum mortis infantis, aut hyemis inclementia, locorum distantia, itinervis difficultas obstant,
 „ quominus baptisma a proprio sacerdote administrari possit. Baptismus autem in hisce rerum

adjunctis collatus nullo modo ritus mutationem involvit, neque ad hujusmodi mutationem ullum praetextum aut colorem praebere poterit. Quilibet baptismum in praedictis necessitatibus aut gravis difficultatis circumstantiis peragens sacerdos utatur rituali sui ritus. Sacerdotes vero rutheno-catholici proli ad latinum ritum spectanti sacramentum baptismi in iisdem commemoratis casibus administrantes, etiam confirmationis sacramentum conferre nullatenus audeant sub poena suspensionis a divinis ipso facto incurrendae, salvis aliis poenis arbitrio Episcopi infligendis. Actus autem baptismi in necessitate vel gravi difficultate, ut supra, collati inscribatur in libro separato pro baptisate prolium alterius ritus, atque in eo adnotetur quod baptizata proles ad alium ritum pertineat. Demum de collatione hujus baptismi respectivus parochus via officiosa irremore informetur.

b. Fideles utriusque ritus apud sacerdotem latini vel rutheni ritus a suo Episcopo Ordinario adprobatum peccata sua confiteri et beneficium sacramentalis absolutionis valide ac licite obtinere possunt. Sacram vero Communionem nemo aliter ac in suo ritu sumat, scilicet latini sub una specie ac in pane azymo, rutheno-catholici sub utraque specie, et in pane fermentato. Curent autem Episcopi, ut in locis thaumaturgis seu latinis seu ruthenis tot alterius ritus sacerdotes a parochis invitentur, quot sufficere possint ad Missam celebrandam, et sacram Communionem distribuendam juxta proprium fidelium sive ruthenorum sive latinorum ritum.

c. Matrimonio benedicit secundum antiquissimam in dioecesibus nostris vigentem consuetudinem parochus sponsae. Idem quoque in matrimoniis mixti ritus, ubi sponsorum unus est ritus latini et alter ritus rutheni, servandum, et talia matrimonia a parochis sponsae benedicenda sunt, nisi ambo sponsi contrarium petierint. In benedicendis talibus matrimoniis tempus sacratum, quod in utroque ritu diversum est, observari debet, et ne conscientia alterutrius sponsi laedatur et aliis fidelibus scandalum praebetur, cavendum quoque est, ne benedictio matrimonii in diem jejunii in hoc vel in altero ritu praescripti incidat.

d. Si ad infirmum sacramentis providendum proprii ritus sacerdos haberi nequit, potest illi etiam alterius ritus sacerdos extremam unctionem oleo sacro in suo ritu usitato administrare: sacram vero Viaticum etiam infirmis non nisi juxta eorum ritum a proprii ritus sacerdote porrigi debet. Deficiente autem sacerdote proprii ritus valeat ex Apostolico indulto latinus a presbytero rutheno in fermentato, et ruthenus infirmus a presbytero latino in azymo sacram Viaticum accipere.

Nec baptismus a sacerdote alterius ritus urgente necessitate vel in gravi difficultate, ut supra dictum est, collatus, nec confessio peccatorum coram tali sacerdote facta, nec sacra Communio ex ignorantia sive inadvertentia aut consilio ritum mutandi juxta alterum ritum sumpta, nec denique sacramentum extremae unctionis ab alterius ritus sacerdote in articulo mortis obtentum, transitum ab uno ad alterum ritum producere possunt.

D. Sub respectu ineundorum matrimoniorum et Educationis prolium.

a. Matrimonia inter rutheno et latino-catholicos praepedire non licet. De talibus vero Matrimoniis ineundis proclamationes in Ecclesiis utriusque ritus omnino instituendae, non nisi tunc promulgari incipiant, si sponsi utriusque ritus condiciones lege praescriptas impleverunt. Eo fine sponsus a suo parochis scripto exaratam contestationem expetat, qua confirmetur omnes praescriptas condiciones ex parte sponsi esse adimpletas, et inchoandis proclamationibus intenti matrimonii nil obstare.

„ Hanc contestationem parochus sponsae admanuabit, et similem contestationem intuitu sponsae ab eodem obtentam, parochus suo adferendam habet Adquisita hoc modo certitudine de adimpletis conditionibus, uterque parochus ad inchoandas proclamationes procedat. Graviter reprehendatur sacerdos proclamationes ideo protrahens aut impediens, quod pars ad ejus ritum spectans, alterius ritus sponsum sive sponsam sibi elegerit, aut qui ex hac causa testimonium bannorum sine mora extradere detrectaret, aut demum tali testimonio non producto, matrimonio benedicere praesumeret.

„ *b.* Juxta antiquam praxim, prout jam superius notatum, benedicit matrimonio parochus sponsae.

„ *c.* In posterum ubique proles e matrimoniis mixti ritus progenitae educabuntur in ritu parentum juxta sexum. Ad evitanda autem gravia incommoda in familiis mixti ritus, per dispensationem ab Ordinariis impetrandam facultas fiat dies festos et jejunia observandi juxta unum eundemque ritum, si ita parentes inter se conveniant, quin exinde ritus ipsius mutatio ullo modo deduci valeat. In matrimoniis tamen clericorum Ruthenorum abhinc universa proles sequi debet ritum patris, atque uxor latina per dispensationem ab Ordinario impetrandam facultatem obtineat festos dies et jejunia servandi juxta ritum ruthenum. Episcopi pariter dispensare poterunt cum famulitio in familiis mixti ritus sustentato, ut circa jejunia et festos dies sese accommodent conventioni inter conjuges, ut supra dictum est, in iustis; ast diebus dominicis et festis in utroque ritu in eandem diem incidentibus devotiones in Ecclesia sui nativi ritus tam conjuges ac filii quam famuli peragere possunt. Praedictas vero dispensationes Ordinarii concedent tamquam Apostolicae Sedis delegati.

„ *d.* Quia vero lex retro non agit, ideo si certo constiterit alicubi matrimonia ea lege contracta fuisse, ut universa proles ritum patris sequatur, subsistens usus ad evitandas in familiis et actis parochialibus confusiones, impertita sanatione a Summo Pontifice, ultro servetur.

„ *e.* Illegitimae proles sequantur matris ritum.

E. Sub respectu mutui adjutorii

„ *a.* In baptizando adjutorium non feratur, nisi in casu urgentis necessitatis aut gravis difficultatis, prouti jam superius notatum est.

„ *b.* Omnis sacerdos a suo Ordinario adprobatus et a respectivo Ecclesiae rectore requisitus, absque ritus discrimine fidelium confessionem audire, et eosdem a peccatis licite et valide absolvere potest. In assignandis satisfactionis operibus ratio diversitatis ritus habeatur, et non nisi talia eligantur opera, quae in ritu poenitentis sunt usitata. Nulli sacerdoti ad hoc non auctorizato, absolvere a reservatis ab Ordinariis licebit Hoc fine omnes Ordinariatus casus a se reservatos informandi cleri causa sibi invicem communicabunt.

„ *c.* Absque proprii parochi requisitione nullus sacerdos mortuos alterius ritus sepelire praesumat. Si fideles mortuos suos in coemeterio alterius ritus sepelire optant, sepulturae non impediuntur. Si ad supulturam talem proprius parochus advenerit, prouti sint sacerdotes alterius ritus usum campanarum, luminarium, feretri etc. concedere erga justam remunerationem ei, ad quem pertinet, praestandam. Funeralem devotionem aut catechizationem juventutis in Ecclesia alterius ritus peracturus sacerdos de secuturo suo adventu rectorem hujus Ecclesiae praeve informare tenetur, qui curare obligatur ut et Ecclesia patefiat, et peragendae devotiones parochiales ita ordinentur, ut cum secutura devotione alterius ritus non coincident et se invicem turbent.

„ d. In solemnibus processionibus pulsus campanarum mutuo et gratis concedatur.

„ e. Generatim jura parochialia e. g. circa domorum, esculentorum; paschaliū etc. benedictionem nemo involare praesumat.

„ f. Episcopis suas Dioeceses canonicè visitantibus, etiam sacerdotes alterius ritus honorem et obsequia spiritualia promptè praestent.

„ g. Ne inter sacerdotes latini et rutheni ritus in processionibus, sessionibus et aliis solemnitatibus ecclesiasticis simul peragendis, de praecedentiae ordine controversiae oriantur, quibus charitas et mutua animorum concordia turbetur, decretum S. Congregationis Rituum datum 16. Februarii 1630, quo in causis praecedentiae inter Episcopos latini et Episcopos graeci ritus uniti statuitur, nullam aliam rationem, ceteris paribus, inter illos habendam esse, quam antiquitatis eorum promotionis ad Episcopatum, permittente Sanctitate Sua, pro norma in posterum habebitur ab universo utriusque ritus Clero ita ut ad designandam prioritatem in ejusmodi solemnitatibus simultaneè peragendis non ritus diversitas, sed tempus ordinationis aut qualitas Ecclesiasticae dignitatis consideretur. „

Post haec Sanctitas Sua, cui apprimè perspectum est arctissimis charitatis vinculis Leopolienses praesules inter sese conjungi, et singulari zelo erga oves sibi concreditas inflammari, eosdem vehementer hortatur, ut toto animo incumbere pergant ad concordiam in suis dioecibus stabiliendam, et illud certum exploratumque habet ope hujusmodi conventionis praeteritas controversias omnino diremptas iri, et hinc plurima bona et jucundae pacis, quae a Deo est, uberrimos fructus Latinis et Graecis ecclesiasticae provinciae Leopoliensis fore obventuros.

Datum Romae ex aedibus Sacrae Congregationis de Propaganda Fide pro negotiis ritus orientalis die 6. Octobris 1863.

ALEXANDER CARD. BARNABÓ PRAEF.

Joannes Simeoni *a secretis.*

Praeter hocce Decretum, alias quoque obtulimus ejusdem S. Congregationis de Propaganda Fide pro negotiis ritus orientalis Litteras, quarum tenorem pariter Vobiscum communicamus: -

R. P. D. Josepho Hoppe, Vicario, Capitulari Dioecesis Premisliensis r. l. Premisliae.

Illustrissime ac Reverendissime Domine!

Perjucundum mihi est, Amplitudini Tuae transmittere tuis impressum decretum diei 6. Octobris anni proxime elapsi, quo Sanctissimus Dominus Noster Pius Papa IX juxta sententiam ab Eminentissimis hujus S. C. Patribus editam in generalibus comitiis habitis die 30. Septembris ejusdem anni approbari mandavit, novas conventionis tabulas ab Ordinariis ecclesiasticae Provinciae Leopoliitanae exaratas, ad pacem et concordiam inter ecclesiasticos viros latini ac rutheni ritus servandam ac fovendam.

Jam porro Sacra haec Congregatio ultro sanciendo censuit propositae conventionis articulos nonnullis dumtaxat peractis immutationibus, ut videre est in decreto superius memorato et hisce literis adnexo.

Eidem S. Congregationi admodum acceptum erit, ut quilibet in sua dioecesi Episcopus, eo quem aptiorem existimaverit modo, curet certiores reddendos confessarios ulterius ritus circa conscientiae casus, quorum absolutionem sibi reservandam judicavit.

Attenta autem antiqua istarum dioecesium consuetudine, quae non absque gravi perturbationum discrimine tolli posse affirmatur; retinendi scilicet in nonnullis Ecclesiis sub eodem tabernaculo SS. Eucharistiam sub speciebus sive azymi sive fermentati, Sanctissimus Dominus Noster indulget, ut huiusmodi consuetudo in praesentiarum toleretur, modo tamen sedulo removeantur abusus, qui ex ista promiscua asservatione possent exoriri, sicuti ex. gr. ille, foret, quo latinus sacerdos extrahat sacramentum Eucharistiae in fermentato vel Ruthenus in azymo fidelibus alterius ritus communionem administraturus. Sic etiam abusivus mos ille censendus, quo latinus sacerdos idem sacramentum in azymo conferat fidelibus graeci ritus, et vicissim ruthenus sacerdos in fermentato praebet fidelibus latini ritus. Hoc enim non ad lubitum conceditur, sed tantum urgente gravi necessitate, qua juxta articulum C. §. d. Ruthenis id licere asseritur, ad modum simplicis declarationis, latinis vero ex Apostolico indulto permittitur.

Haec ex mandato S. Congregationis significanda erant Amplitudini Tuae, quam Deus diutissime sospitet.

Datum Romae ex Aedibus S. Congregationis de Propaganda Fide pro negotiis ritus Orientalis die 25. Januarii 1864. Dominationis Tuae Addictissimus Al. C. Barnabo. Praefectus—Joannes Simeonis a secretis. —

Licet ex hisce Documentis mens atque voluntas Sacrae Sedis Apostolicae sat luculenter ac perspicue pateat, nullique ambiguitati locum relinquat, tamen, ut in dioecesium, quas respicit, modo uniformi executioni detur, nuperrime easuper Leopoli cum Excellentissimo Domino Archiepiscopo ac Metropolita Leopoliensi ritus latini, uti etiam cum Illustrissimo ac Reverendissimo Metropolita graeci ritus consilia contulimus, atque cointelligenter cum iisdem sequentia adhuc Vobis, Venerabiles Fratres intimanda esse duximus, quae etiam Clero alterius ritus per respectivos Ordinarios pro stricta observatione intimatum iri, in promissis accepimus.

Ad passum Decreti A. a. quo arbitrarius transitus de ritu ad ritum stricte prohibetur - observamus: praescriptionem isthanc non demum a die publicationis Decreti hujus infra statuto, sed jam a momento, quo praesentes litterae ad Vos pervenerint, in conscientia Vos obligare, Vobisque sub poenis in Decreto enuntiatis prohiberi, etiam ante Decreti istius publicationem quemquam e ritu graeco ad latinum quocumque sub praetextu suscipere.

Ad passum A. b. Die Dominica secunda Adventus anni eurrentis, quae incidit in 4. Decembris, in omnibus parochiis, in quarum ambitu fideles ritus graeco-catholici mistim cum Latinis degunt - populo ad sacra congregato perlegendae sunt e suggesto sacro Litterae Nostrae Pastorales, sub hodierno ad populum lingua polonica editae, quas una cum praesentibus Litteris Vobis transmittimus.

Dies itaque 4. Decembris 1864 consideranda erit qua dies publicationis suprafati Decreti, atque ab hac die currere incipiet terminus sex mensium citato passu Decreti praefixus, intra quem licitum erit partibus, quae arbitrare ritum mutaverunt, ad ritum suum nativum redire. Integrum erit sacerdotibus, praefixo termino durante, persuasionibus uti, ut partes quae arbitrarie ritum mutarunt, ad ritum nativum redeant; nullo autem modo licebit illis ad hunc finem media coactiva adhibere, ne plena partium libertas, Decreto Apostolico indulta tollatur aut minuatur.

Ad passum A. c. Poenae, quae in Constitutione Benedicti Papae XIV ddo. 24. Decembris 1743, quae incipit: „Demandatam coelitus,“ in Sacerdotes Regulares, qui inconsulta Sede Apostolica aliquem de ritu graeco ad latinum susceperint, statuuntur, ipso facto incurrendae sunt: privatio vocis activae et passivae, et inhabilitas ad quemcumque gradum et officium in suis respective ordinibus, Institutis et Congregationibus.

Ad passum B. a. observamus: In ecclesiis sui ritus quivis sacerdos secundum consuetudinem suae Ecclesiae super altari debite praeparato celebrare tenetur; adeoque sacerdoti latino in Ecclesia latina super antimensio graeco celebrare non licet.

Ad passum C. a. Injungimus Reverendis DD. Curatis— in quorum parochiae ambitu fideles ritus graeco-catholici mistim cum Latinis degunt — ut irremore duos novos conficiant libros metricales ad inscribendos actus super personis ritus graeco-catholici, in adjutorium proprii earum parochi assumptos, unum videlicet Baptisatorum, et alterum Mortuorum.

Venerabiles DD. Decani circa Visitationem Decanalem speciatim convictionem sibi procurabunt, praefatos libros praesto esse, eosque diligenter manuteneri. Parocho autem, qui ejusmodi actum in adjutorium parochi alterius ritus assumerit, incumbet actum istum non tantum in concernentem separatim librum statim inscribere, sed insuper absque dilatione extractum metricalem administrati actus respectivo parochi pro facienda in illius libris metricalibus inscriptione via officiosa transmittere. Quodsi autem in parochiis, in quarum ambitu fideles ritus graeci non habitant, adeoque nec libri separati pro inscribendis actibus ministerialibus in adjutorium parochi alterius ritus administratis extant, aliquando acciderit, actum talem sive baptismi sive sepulturae personae ritus graeci administrare, tunc quidem parochus actum hunc ^{illis} libris parochialibus inscribet, extractum tamen metricalem actus administrati competenti parochi ritus graeci, aut si hic non esset notus, Consistorio huic transmittet, inde ulterius promovendum.

Ad passum C. c. Dies jejunii in ritu graeco observandi, atque tempori sacro adnumerandi, in quibus benedictio matrimonii inter personas mixti ritus prohibetur, sequentes specificantur.

1. Quadragesimale jejunium a Dominica lacticiniorum sive Quinquagesima Graecorum usque ad Pascha; praeterea vero tempus sacrum a Paschate usque ad Dominicam Antipaschatis seu in Albis.
2. Jejunium „Petriwka“ dictum a Dominica I. post Pentecosten Graecorum usque ad festum SS. Apostolorum Petri et Pauli, seu usque ad 10. Julii novi styli inclusive.
3. A die 13. Augusti novi styli usque ad festum Obdormitionis seu Assumptionis B. M. V. seu usque ad 26. Augusti novi styli inclusive.
4. Ipsa dies festa Decollationis S. Joannis B., quae est 10. Septembris novi styli.
5. Ipsa dies festa Exaltationis S. Crucis, quae 26. Septembris novi styli.
6. Jejunium Adventus Graecorum „Pytypiwka“ vocitatum, a die 15. Novembris novi styli usque ad 5. Januarii novi styli inclusive.

Ad passum D. c. A sacra Sede Apostolica authorizati ad tribuendas dispensationes quoad servandos dies festos et jejunia juxta unum eundemque ritum in matrimoniis mixti ritus, tenore praesentium omnibus Reverendis DD. Curatis subdelegamus facultatem, dispensandi ex concessione Apostolica cum personis latini ritus ad servandos dies festos et jejunia juxta ritum graecum, tam cum membris familiae mixti ritus, si parentes ita inter se convenirent, quam etiam cum famulatio in ejusmodi familiis sustentato, ut circa jejunia et festos dies sese accomodet conventioni inter conjuges, ut supra dictum est, in itae.

Quod vero attinet latinis uxores Sacerdotum ritus graeco-catholici, facultatem dispensandi cum iisdem ad servandos dies festos et jejunia juxta ritum graecum Nobis Ipsiis reservamus; quae igitur dispensationes de casu ad casum a Nobis impetrandae erunt.

Ad passum E. b. Ut sacerdotes Nostri ritus confessiones personarum alterius ritus excipientes sciant, a quibusnam peccatis absolutionem illis impertiri nequeant, transcribimus hic casus in Dioecesi ritus graeci Premisliensi Sedi Ordinariae reservatos. Sunt vero sequentes: procuratio abortus, simonia, percussio Clericorum, sui ipsius mutilatio, confessio sine casu necessitatis coram Presbyteris non unitis et absolutio complicitis peccati contra sextum praecipuum patrati.

Insuper hortamur Confessarios, ut circa injungenda poenitentibus ritus graeci opera satisfactoria, consuetudini in eorum ritu viginti sese accomodent, quare pia opera in nostro tantum ritu consueta, veluti: recitationem coronarum rosarii, litaniarum, aliave similia poenitentibus ritus graeci non imponant, sed potius injungant sic dictas adorationes (pokłony) jejunia, quae non cadunt diebus alioquin in ritu graeco jejunii lege obstrictis, recitationem Orationis Dominicae, aliaque similia.

Decretum Apostolicum, quod modo Vobis, Dilectissimi in Christo Fratres publicamus, firman ac inviolabilem legem constituit, et abhinc qua unica quoad puncta in illo determinata procedendi norma valebit, cui igitur ex animo odhaerere, et in omnibus exacte conformari nos oportet, Quare etiam applicatio illarum legum Ecclesiasticarum, quae hactenus a Clero unius alteriusve ritus ad deducendo jura sua passim invocari solebant, ut sunt: Rescripta Urbani P. VIII. dd. 7. Februarii et dd. 7. Julii 1624, sicut et Bulla Benedicti P. XIV. „Etsi pastoralis“ amplius locum habere non potest, nec ad eas provocare licebit.

De caetero vos, Fratres Dilectissimi! enixissime hortamur et in Domino obsecramus, ut mutua cum Venerabili Clero ritus graeco-catholici pacem, concordiam et charitatem fraternam continuo servare adnitamini. Uni eidemque Domino servimus, unam eandemque S. Romano-catholicam Ecclesiam matrem nostram veneramur, uni eidemque Capiti, Pontifici Romano, S. Petri Successori et Supremo Christi hisce in terris Vicario obedientiae, reverentiae ac filialis amoris vinculo unimur, eadem legatione Christi fungimur, ducendi animas pretiosissimo Christi sanguine redemptas ad vitam aeternam, sicut et vocati sumus in una spe vocationis nostrae. Quapropter sollicitos nos esse oportet „servare unitatem spiritus in vinculo pacis“ (Ephes. 4. 3) „charitate fraternitatis invicem diligentes, honore invicem praevenientes“ (Rom. 12. 10.) Prima autem conditio pacis est justitia, nam „opus justitiae pax“ (Jes. 32. 17.) „fac justitiam, et habebis pacem“ (Augustinus.) Apostolico Decreto mutuae Cleri utriusque ritus relationes definitae, mutua jura obligationesque circumscripta sunt; quare religiosa praescriptionum hujus Decreti Apostolici observatio ex utraque parte, mutuae pacis ac concordiae fundamentum constituat necesse est. Quapropter iterum iterumque Vos in Domino excitamus, ut isthoc Decretum Apostolicum diligenter relegatis, ejus praescripta continuo prae oculis habeatis, eaque ad amussim exequi studeatis; et fiet quod scriptum est: „Justitia et pax osculatae sunt“ (Psal. 84. 11).

Verum pax haec et concordia non externa tantum sit, sed sit sincera, non in ore tantum posita, sed et in corde; „concors enim ille dicendus est, qui corda jungit“ (S. Aug.). Tunc primum experiemur, quae habet Psalmista: „Ecce quam bonum et quam jucundum habitare fratres in unum; . . . quoniam illic mandavit Dominus benedictionem et vitam usque in saeculum“ (Psal. 132); etenim „ubi concordia, ibi bonorum confluxus, ibi spiritualis laetitia“ (S. Chrysost.) E contra „triumphus daemonum est dissensio Christianorum“ (Aug.). quanto magis igitur discordia Cleri Sane „inimicus homo hoc fecit“ (Math. 13. 28.) seminando discordiam, ut extinguat charitatem, „Vae homini illi — dicit S. Bernardus — per quem unitati

vinculum jucundum turbatur! Judicium profecto portabit, quicumque est ille. Ante mihi contingat mori, quam audire in vobis quempiam juste clamitantem: „filii matris meae pugnaverunt contra me.“ Quare si alicubi vinculum fraternae charitatis relaxatum vel etiam abruptum fuit, illud rursus arctius nectere studeamus, ut concordi animo et viribus unitis gloriam Dei promoveamus et aeternam animarum nobis concreditarum salutem procuremus, insidiantesque Ecclesiae Christi hostes eo feliciter debellemus. Concordes erimus „sicut castrorum acies bene ordinata“ (Cant. 6. 9.) quae omnes hostium ossultus eludit, „frater, qui adjuvatur a fratre, quasi civitas firma“ (Prov. 18. 19); etenim „in pace factus est locus Domini“ (Psal. 75. 3.); discordes autem vincemur, nam „ubi dissentiones, lites et proelia sunt, ibi non' est Jesus“ (Origines) et „quidquid capit divisionem, et interitum capiat necesse est.“ (Lactantius.) Quare iterum cum Apostolo monemus: „Pacem habete, et Deus pacis et dilectionis erit vobiscum“ (II. Cor. 13. 11.) „Et pax Dei, quae exsuperat omnem sensum, custodiat corda vestra et intelligentias Vestras in Christo Jesu“ (Philipp. 4. 7.)

Premislae die 15. Octobris 1864.

Antonius Josephus, Episcopus.

ANTONI JÓZEF MANASTYRSKI,

Z BOŻEJ I STOLICY APOSTOLSKIEJ ŁASKI

BISKUP PRZEMYSKI

OBRZ. ŁAC., DOKTOR Ś. TEOLOGII.

**Wszystkim Wiernym Diecezji Przemyskiej obr. łac. pokój i błogosławieństwo
w Panu!**

Od dłuższego czasu zachodziły pewne nieporozumienia między duchowieństwem obrządku łacińskiego i ruskiego w kraju naszym pod względem obopólnych praw i obowiązków w sprawowaniu posług pasterskich. Nieporozumienia te głównie ztąd pochodziły, że się w zapatrywaniu na wzajemne między obu obrządkami stosunki, i zawisłe od nich prawa i obowiązki pasterskie nie trzymano jednostajnych zasad, gdyż według mniemania jednych, te, według zdania drugich, inne przepisy kościelne zastosowywano. Ażeby więc usunąć zachodzące wątpliwości i nieporozumienia, i uchylić powód do sporów, jakie nie bez uszczerbku miłości braterskiej, i nie bez szkody jedności kościoła i zbawienia dusz niekiedy toczyły się, zebrali się Zwierzchnicy Duchowni galicyjskich diecezji obu obrządków jeszcze w r. 1853. i zawarli między sobą umowę, w której się jednomyślnie zgodzono na zasady, mające służyć za podstawę do urządzenia wzajemnych między obu obrządkami stosunków, a oraz za pewną skazówkę postępowania dla duchowieństwa. By zaś ustanowieniom tym większej nadać mocy i nieodzowną trwałość im zapewnić, zawartą umowę przedłożono

do zatwierdzenia świętej Stolicy Apostolskiej, której najwyższy wyrok we wszystkich sprawach kościelnych ostatecznie stanowi; a następnie w roku zeszłym na życzenie Ojca świętego sami Zwierzchnicy dyecezyj galicyjskich osobiście udali się do Rzymu, celem dania ustnie obszerniejszych wyjaśnień, i przyspieszenia pożądanego tej sprawy załatwienia. Tam tak samemu Ojcu świętemu, jak też wyznaczonym do tego Kardynałom cała sprawa jak najdokładniej wyłożoną została, i w obec Kardynałów ustanowienia rzeczonyj umowy powtórnie ściśle roztrzasane były, przyczem pierwotnie zawarta umowa na nowo uchwaloną, zaś w niektórych punktach zmienioną została. Następnie umowa ta po pilnem jej przez dotyczącą kongregacyę kardynałów zbadaniu, uzyskała od szczęśliwie nam panującego Ojca świętego, Piusa IX. ostateczne zatwierdzenie, które też Dekretem świętej kongregacyi de Propaganda Fide zwanej, dla spraw obrządku wschodniego ustanowionej, wydanym dnia 6. Października 1863. oznajmionem Nam zostało.

Przyjąwszy Dekret ten z powinną czią i powolnością, i z uczuciem głębokiej wdzięczności dla Ojca świętego, który pomimo tylu tak ważnych zajęć i uciążliwych prac w zarządzie całego kościoła św. katolickiego po wszystkim świecie, z szczególną troskliwością i niniejszą sprawą zajmować się raczył, przystępujemy teraz do ogłoszenia Wam, najmilsi w Chrystusie, treści onego Dekretu, która nie tylko dla duchowieństwa, ale też i dla Was jest nstawą nader ważną, świętego i sumiennego zachowania wymagającą.

Pomijając ustępy, które się wyłącznie samego tylko duchowieństwa tyczą, podajemy do Waszej wiadomości te punkta, które Was bliżej obchodzą.

A) Pod względem przejścia z jednego obrządku na drugi postanowiono :

„Każdy jest obowiązany trzymać się stale obrządku, w którym się „narodził, a przejście dowolne, potępione już wielu ustawami i dekretami, tak „do Misionarżów i wiernych na wschodzie, jako też do tutejszych krajów wy- „danemi, ponownie zabrania się najsurowiej, i jakimkolwiekby sposobem je u- „skutecznilo, ogłasza się za żadne i nieważne. Dlatego niema być wolno „nikomu przechodzić z jednego obrządku na drugi bez pozwolenia świętej Sto- „licy Apostolskiej. Ponieważ zaś niekiedy albo nagła potrzeba wymaga, albo „rozsądne powody doradzają przejście z jednego obrządku na drugi, przeto w ta- „kich wypadkach będzie mogła nastąpić zmiana obrządku, wszelako tylko z su- „miennem zachowaniem następującego porządku. Osoba pragnąca przejść z je- „dnego obrządku na drugi, ma prozbę podać do swego właściwego dyecezal- „nego Biskupa, i wyłożyć w niej dokładnie i wiernie przyczyny, które zmia- „nę obrządku pożądaną czynią. Biskup dyecezalny objawi pisemnie swe zdanie

„tak o samej proźbie, jak i o podanych przyczynach, a dokument ten przedłoży
 „się Biskupowi tego obrządku, na który proszący przejść pragnie. Ten ostatni
 „Biskup także objawi swe zdanie na piśmie, i przesze wszystko świętej Stolicy
 „Apostolskiej, która albo bezpośrednio, albo przez swego Delegata rozstrzygnie,
 „czy przejście ma się dozwolić, czy nie. W nagłych zaś i zwłoki nie cierpiących
 „wypadkach, Biskup tego obrządku, na który proszący przejść chce, zasiągnąwszy
 „wprzód w sposób wyżej określony zdania Biskupa drugiego obrządku, z któ-
 „rego proszący uwolnionym być pragnie, dozwoli przejście prowizorycznie, i pod
 „warunkiem, jeżeli stolica Apostolska przejście to zatwierdzi.”

„b) Począwszy od dnia ogłoszenia zawartej umowy, mającego nastą-
 „pić w każdej dyciezyi obu obrządków, postanawia się sześciomiesięczny ter-
 „min, w którym wolno będzie tym stronom, co dowolnie zmieniły obrządek, po-
 „wrócić do swego obrządku; życzenie zaś takowe mają one oznajmić Biskupom
 „obydwóch obrządków. Po upływie wszelako rzonego terminu mają ci, któ-
 „rzy z tego pozwolenia nie skorzystają, jeżeli są stanu świeckiego, pozostać na
 „mocy indultu Apostolskiego na zawsze w obrządku nieprawnie przyjętym; je-
 „żeli zaś są stanu duchownego, mają się osobno udawać do stolicy Apostolskiej,
 „aby rozporządziła, co potrzeba.”

„c) Gdyby ktokolwiek zataiwszy rodzimy swój obrządek, przyłączył
 „się do wiernych drugiego obrządku, i od kapłana onego dowolnie przyjętego
 „obrzędka żądał posług duchownych, i takowe otrzymał, podstępny ten czyn,
 „choćby dopiero po upływie wielu lat na jaw wyszedł, będzie żadnym i
 „nieważnym.”

B) Pod względem funkcji świętych, czyli pod względem liturgicznym stanowi ustępowo:

e) „Każdemu wiernemu wolno zwiedzać miejsca cudami słyńące,
 „(czy one zostają pod zarządem kapłanów łacińskich czy rusko-katolickich,) a
 „obrazy i inne rzeczy, które są przedmiotem czci w jednym obrządku, należy
 „i w drugim równie czcić i szanować.”

C) Pod względem udzielania świętych Sakramentów uchwalono co do chrztu św.

„a) Niech się żaden kapłan nie waży chrzczyć dzieci drugiego obrządku,
 „wyjąwszy potrzebę, jeżeli niebezpieczeństwo śmierci (dziecięcia), lub ostrości
 „zimy, odległość miejsc, albo trudności podróży przeszkadzają, iż własny kapłan
 „chrztu udzielić nie może. Atoli chrzest, w takich okolicznościach udzielony,
 „żadną miarą nie stanowi zmiany obrządku, ani też może nastężyć jakikolwiek
 „pretext lub pozór do takowej zmiany.”

W tem miejscu musimy przypomnieć Wam, Najmilsi w Chrystusie, że każdy wierny obowiązany jest, nowo narodzone dziecię do chrztu św. nieść **do swojej własnej parafii**, wyjąwszy tylko wypadki od stolicy świętej powyżej wymienione.

Co do Sakramentów pokuty i Ciała i Krwi Pańskiej rzeczona ustawa postanawia:

„b) Wierni obu obrządków mogą spowiadać się swych grzechów przed „kapłanem łacińskiego lub ruskiego obrządku, byleby miał od swego właściwego Biskupa upoważnienie do słuchania spowiedzi, i mogą od niego otrzymać ważne i godziwie rozgrzeszenie sakramentalne. Lecz świętej Komunii nie godzi się nikomu inaczej przyjmować, jak tylko w swoim obrządku; to znaczy „łaciownikom pod jedną postacią i w chlebie przaśnym, a rusinom-katolikom pod „oboma postaciami i w chlebie kwaszonym.”

Do tego ustępu osobno jeszcze musimy Wam, Najmilsi, oznajmić, co nam święta Stolica Apostolska reskryptem św. kongregacyi de Propaganda Fide dla spraw obrządku wschodniego, z dnia 25. Stycznia 1864. oświadczyła, Wierni obrządku łacińskiego tylko od kapłana łacińskiego komunią świętą według obrządku kościoła łacińskiego, a przeciwnie Wierni obrządku ruskiego, tylko od kapłana obrządku grecko-katolickiego komunią świętą według obrządku kościoła grecko-katolickiego, to jest pod oboją postacią chleba i wina przyjmować mogą; tak iż ani kapłan łaciński nie może dawać Rusinowi komunii świętej według obrządku ruskiego pod oboją postacią chleba i wina, i w chlebie kwaszonym, ani też kapłan ruskiego obrządku nie może dawać Łaciownikowi Komunii świętej według obrządku kościoła łacińskiego w chlebie przaśnym.

Co do innych Sakramentów, rzeczona umowa stanowi:

„c) Według starodawnego, w dyecezyach Naszych istniejącego zwyczaj, błogosławi małżeństwo pleban narzeczonej. To samo należy zachować „w małżeństwach mieszanych, w których jedna strona jest obrządku łacińskiego, „a druga ruskiego: takowe małżeństwa ma błogosławić pleban narzeczonej, „wyjąwszy gdyby oboje narzeczeni przeciwnie sobie życzyli. Przy błogosławieniu takich małżeństw należy uwzględnić czasy święte (czyli zakazane), które „w obu obrządkach są odmienne: aby nieobrażać sumienia narzeczonego lub „narzeczonej, i nie dawać wiernym powodu do zgorzenia, przestrzegać należy, „aby ślub nie przypadł na dzień postu w jednym lub drugim obrządku przepisanego.”

„d) Gdyby do zaopatrzenia chorego św. Sakramentami, nie można przyzwać kapłana tego samego obrządku, może kapłan drugiego obrządku udzielić mu Sakrament ostatniego namaszczenia olejem świętym używanym w swo-

„im obrządku. Święty zaś Wijatyk chorym tylko w ich obrządku i od własnego „ich obrządku kapłana udzielonym być powinien. Wszelako w braku kapłana „własnego obrządku dozwala się na mocy indultu Apostolskiego, aby Łacinnik „mógł przyjąć święty Wijatyk z rąk kapłana ruskiego w chlebie kwaszonym, „a Rusin chory z rąk kapłana łaćńskiego w chlebie praśnym.”

„Ani chrzest od kapłana drugiego obrządku w razie nagłej potrzeby „lub wielkiej trudności, jako się wyżej rzekło, udzielony, ani spowiedź przed „takim kapłanem uczyniona, ani Komunia święta z niewiadomości lub nieuwa- „gi, albo też w zamiarze zmienienia obrządku, w innym obrządku przyjęta, ani „wreszcie Sakrament ostatniego Namaszczenia od kapłana innego obrządku w „niebezpieczeństwie śmierci przyjęty, nie mogą zdziałać przejścia z jednego „obrządku na drugi.

D) Pod względem zawierania małżeństw i wychowania dzieci, uchwalono:

„a) Nie należy stawiać przeszkody zawieraniu małżeństw między kato- „likami ruskiego i łaćńskiego obrządku. Zapowiedzi takich małżeństw powinny „być koniecznie głoszone w kościołach obu obrządków, głoszenie zaś wtedy „tylko rozpocząć należy, gdy narzeczeni obu obrządków dopełnią warunków „prawem przepisanych. Tym celem zażąda narzeczony od swego plebana pi- „semnego poświadczenia orzekającego, że ze strony narzeczonego wszystkie „przepisane warunki są dopełnione, i że rozpoczęciu głoszenia zapowiedzi ma- „żeństwa zamierzonego nic nie przeszkadza. Takowe poświadczenie doręczy ple- „banowi narzeczonej, a uzyskane od niego podobne poświadczenie co do na- „rzeczonej, ma przynieść swemu plebanowi. Nabywszy tym sposobem pewności „o dopełnieniu warunków, obadwa plebani poczną głosić zapowiedzi. Surowo „skarcić należy kapłana, któreby zapowiedzi dlatego zwlekał, lub im przesko- „dy stawiał, że należąca do jego obrządku strona, wybrała sobie narzeczonego „lub narzeczoną innego obrządku, albo któryby z tej przyczyny wzbraniał się „wydać niezwłocznie świadectwo zapowiedzi, albo wreszcie ośmielił się bez „takowego świadectwa małżeństwo błogosławić.

„b) Według starodawnego zwyczaju, jako się wyżej rzekło, daje „ślub pleban narzeczonej.

„c) Odtąd wszędzie dzieci z małżeństw mieszanego obrządku zrodzone, „mają być wychowane w obrządku rodziców według płci. Aby zaś zapobiedz „wielkim niedogodnościom w rodzinach mieszanego obrządku, wolno będzie „na mocy dyspensy, którą od właściwych Biskupów wyjednać należy, zacho- „wywać święta i posty według jednego tylko obrządku, jeżeli się rodzice na „to zgodzą, z czego jednak żadną miarą nie będzie można wywodzić zmiany

„samego obrządku. Wszelako w małżeństwach Duchownych ruskich otdąd „wszystkie dzieci mają się trzymać obrządku ojca, a żona łacińskiego obrządku „wyrobi sobie u swego Biskupa dyspensę zachowywania świąt i postów według obrządku ruskiego. Podobnie będą mogli Biskupi dyspensować słuźących, „utrzymywanych w rodzinach mieszanego obrządku, aby mogli co do postów i dni świątecznych zastósować się do umowy między małżonkami, jak „wyż powiedziano, zawartej, jednak w Niedziele i święta w obu obrządkach „na ten sam dzień przypadające, tak małżonkowie jako i ich dzieci i służy „mógą odbywać nabożeństwo w kościele rodzimego swego obrządku. Powyższe dyspensy udzielać będą Biskupi jako delegaci Stolicy Apostolskiej.”

Przy tem zawiadomiamy Was z Naszej strony, że zarazem zlewamy na wszystkich wielebnych księży plebanów Naszych otrzymaną od świętej Stolicy Apostolskiej władzę udzielania dotyczącym osobom obrządku łacińskiego wspomnianych dyspens do zachowywania świąt i postów w jednym tylko obrządku, jeżeli taka między małżonkami stanie umowa. Przecież łacińskie żony kapłanów obrządku ruskiego, każda z osobna do Nas proźbę zanieść mają, abyśmy im na mocy indultu Apostolskiego udzielili dyspensy do zachowywania świąt i postów według obrządku ruskiego.

Co się zaś tyczy wychowania dzieci z małżeństw mieszanego obrządku dotąd już zawartych pod tym warunkiem, ażeby wszystkie dzieci trzymały się obrządku ojca, powyższa ustawa następujący czyni wyjątek:

d) „Ponieważ zaś prawo wstecz nie działa, przeto, gdyby gdzie zachodziła pewność, że w zawartych już małżeństwach zastrzeżono, aby wszystkie dzieci trzymały się obrządku ojca, dla uniknienia niesnasek w rodzinach, „i nieładu w aktach parafialnych, istniejący ten zwyczaj, któremu Ojciec święty udzielił prawomocność, w takim małżeństwie i nadal zachowanym być „ma.”

c) „Dzieci nieprawego łoża mają się trzymać obrządku matki.”

E) Pod względem wzajemnej pomocy orzeka punkt

c) „Żaden kapłan, nie wezwany przez właściwego plebana niech „się nie waży grzebać umarłych innego obrządku. Gdyby Wierni pragnęli pogrzebać swoich umarłych na cmentarzu do innego obrządku należącym, pogrzebom takim sprzeciwić się nie trzeba. Jeżeli przybędzie własny pleban „na taki pogrzeb, mają kapłani innego obrządku chętnie dozwolić użycia dzwo- „nów, światła, katafalku i t. d. za uiszczeniem słusznego wynagrodzenia temu, komu należy. Kapłan, który zechce odprawić w kościele innego obrządku

„nabożeństwo żałobne, lub mieć katechizacyą młodzieży, powinien zawiadomić
 „poprzednio o nastąpić mającem przybyciu swoim rządcę tego kościoła,
 „który ma się postarać, aby i kościół był otwarty, i ażeby nabożeństwa pa-
 „rafialne w taki sposób były urządzone, żeby nie wypadły równocześnie z
 „nabożeństwem innego obrządku, i nawzajem sobie nie przeszkadzały.“

d) „W czasie publicznych processyj użycie dzwonów wzajemnie i bez-
 „płatnie ma być dozwolone.

„Te są, Najmilsi w Chrystusie, postanowienia umowy, najwyższą po-
 „wagą Stolicy Apostolskiej zatwierdzonej, a tem samem w prawo wszystkich
 „ściśle obowiązujące zamienionej. I zapewne sumienne zachowanie tych prze-
 „pisów przyczyni się do wzmocnienia i utrwalenia węzła braterskiej miłości,
 „która wiernych obu obrządku połącza.

„Ażeby zaś postanowienia te do wiadomości doszły wszystkich wo-
 „hec i każdego z osobna, niniejszy list pasterski ma być odczytany z ambon w
 „drugą niedzielę adwentu, to jest 4. Grudnia r. b., i od tego też dnia ma
 „być liczony termin sześciomiesięczny, w ciągu którego zostawia się wolność
 „powrotu do rodzimego obrządku tym, co poprzednio nieprawnie obrządek swój
 „zmienili.

Łaska Pana naszego Jezusa Chrystusa niech zostawa z Wami zawsze, Amen.

Dań w Przemyślu dnia 15. Października 1864.

Antoni Józef, Biskup.

Przemyśl.

Drukiem Michała Dzikowskiego,

dzierzawcy drukarni gr. kat. 1864.